

08

අනුසස් දැක සිල්වත් වෙමු

අප විද්‍යාලයේ පැවති වාර්ෂික ක්‍රිඩා උත්සවයේ සංචාරණ හාර වූයේ පාසලේ ප්‍රධාන ඕළු නායකත්වය දැරු සුනිල්ට ය. දින කිහිපයක් ඒ වෙනුවෙන් අධික ලෙස වෙහෙස විම තිසා උත්සවය අවසන් ව තිවසට ගිය සුනිල්ට උණ රෝගය වැළඳීණ. අම්මා වහා ම ඔහු වෙළදාවරයකු හමුවට කැදාවාගෙන ගියා ය. රෝගී තත්ත්වය විමසා බැඳු වෙළදාවරයා බෙහෙත් නියම කරමින් සුනිල්ට දෙයාකාරයකින් උපදෙස් දුන්නේ ය. එනම් තොකළ යුතු අගුණ දේ තොකර සිටීමට හා කළ යුතු ගුණ දේ කිරීමටයි. ඇල් ජලය පරිහරණය කිරීම, සිසිල් කළ බර ආහාර ගැනීම, අධික ලෙස වෙහෙසීම ආදිය තොකළ යුතු යැයි ඔහුට උපදෙස් දෙන ලදී. එසේ ම නිසි පරිදි බෙහෙත් ගැනීම ද උණු ජලය පාවිචිය ද විවේක ගැනීම ද කළ යුතු යැයි ඔහුට උපදෙස් ලැබුණි. තොකළ යුතු අගුණ දේ තොකර කළ යුතු ගුණ දේ කළ ඔහුට ඉක්මනින් සුවය ලැබුණේ ය.

බුදුරජාණන් වහන්සේ අප විසින් කළ යුතු දේ ද තොකළ යුතු දේ ද උගන්වන සේක. තොකළ යුතු දේ විරිත් හෙවත් විරමණ නමින් ද කළ යුතු දේ සිරිත් හෙවත් සමාඛාන නමින් ද හැඳින්වේ. ඒ අනුව සතුන් මැරිම, තොයුන් දේ ගැනීම ආදි තොකළ යුතු කියාවලින් වැළකී, සතුන්ට කරුණාව මෙමත්‍ය දැක්වීම, දුන් දේ පමණක් ගැනීම ආදි කළ යුතු කියාවන්හි නිරත විය යුතු ය. බුදු දහමෙහි සිලය උගන්වා ඇත්තේ එලෙස ය. එමගින් ප්‍රද්‍රේශලයාගේ විරිතය සංවර්ධනය වන්නේ ය.

සිල් රැකිමෙන් ලැබෙන ආනිසංස පහක් පිළිබඳ ව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ සේක. එම ආනිසංස මොනවා දැයි විමසා බලමු.

1. මහත් වූ හෝග සම්පත් අත්පත් කර ගැනීම
2. කිරිතිය පැතිරීම
3. ඔහු ම පිරිසක් මැදට නිර්හය ව එළුණීමට හැකි විම
4. සිහි මුලා තොවී කළුරිය කිරීම
5. මරණීන් මතු සුගතියෙහි උපත ලැබීම

1. මහත් වූ හෝග සම්පත් අත්පත් කර ගැනීම

සිල්වත් ජීවිතයක් ගත කරන පුද්ගලයා නිරන්තරයෙන් උදෙස්ගෙවත් ය. අප්‍රමාදී ව ක්‍රියාකාරයි. සිලයෙහි පිහිටා අප්‍රමාදී ව ප්‍රබෝධවත් මනසින් ධනෝපායනයෙහි යෙදෙන හෙතෙම එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මහත් වූ දිනයක හිමිකරුවෙකු බවට පත් වේ. සිල්වත් තැනැත්තාට දිනය ඉපයිය තොහැකි බවත් සිලයෙහි පිහිටීම දිනය ඉපයිමට බාධාවක් බවත් සිතීම වරදති. දිනය ඉපයිමේ දී මෙන් ම උපයා ගත් දිනය සුරක්ෂිත කර ගැනීමේ දී ද සිලය පුද්ගලයාට මහෝපකාරී වේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමාන කාලයේ සිරී මහධින සිවුපුත්‍රයා උපයා ගත් සියලු දිනය අහිමි කොට ගෙන ඉණ ඇදි වතට පමණක් සීමා වූයේ සිලයෙහි පිහිටා කටයුතු තොකළ නිසා ය. පාපම්තු සේවනයට හා තොමනා පුරුදුවලට ද ඇඛුඛැහි වී උපයා ගත් සියලු දිනය ඒ වෙනුවෙන් වියදීම කොට දිලින්දන් බවට පත් වුවන් වර්තමාන සමාජයේ ද දක ගත හැකි ය. සිල්වත් පුද්ගලයා එළඹ සිරී සිහියෙන් යුතු ව කටයුතු කරයි. සිගාලෝවාද සුතුයේ දැක්වෙන ආකාරයට හෝග විනාශයට හේතු වන කරුණු හයක් ඇත.

1. මදයට හා ප්‍රමාදයට හේතු වන මද්‍යසාර ගැනීම
2. නුසුදුසු වේලාවන්හි මංමාවත්වල සැරිසැරීම
3. නැවුම් ගැයුම් වැයුම් හි ලොල් බව
4. සුදුවෙහි යෙදීම
5. පවිචු මිතුරන් ඇසුර
6. අලසකමින් කළේ ගෙවීම

සිල්වත් පුද්ගලයා කය වවනය ඔස්සේ ඇති කර ගන්නා සංවරකම නිසා මෙම වැරදි කිසිවක් ඔහුගෙන් සිදු තොවේ. වැරදි සහත හැසිරීම් නිසා බොහෝ ගැටුපු ඇති වන අතර මානසික අසහනය ද වැඩි වේ. දිලිඳුකමද ඇති වෙයි. සිල්වත් තැනැත්තාගේ දිනය වැඩ්ඩුයේ දුසිරිතෙන් වැළකී සුසිරිතෙහි යෙදෙන බැවිනි.

2. කිරතිය පැනිරීම

කිරතිය හා අපකිරතිය අවලෝ දහමට අයත් අංග දෙකකි. කිසි යම් පුද්ගලයෙකුගේ කිරතියට මෙන් ම අපකිරතියට ද බලපාන මූලික සාධකය ඔහුගේ හොඳ තරක ක්‍රියාකාරකම ය. ක්‍රියාකාරකම, රුමත්කම තිබූ පමණින් කිරතිය උපයා ගත තොහැකි. සිලයෙහි පිහිටා කටයුතු තොකරන පුද්ගලයාට හිමි වන්නේ අපකිරතියයි. පරපණ තොනසන, සොරකමින් වැළකුණු, වැරදි කාම සේවනයෙන් වැළකුණු, බොරුවෙන් තොර, මද්‍යසාරයෙන් වැළකුණු පුද්ගලයාට කිරතිය ම හිමිවෙයි. දුසිල්වත් පුද්ගලයා වුව ද සිලයෙහි පිහිටා කටයුතු කරන්නාගේ ගුණ කියයි. එවැනි පුද්ගලයා පිළිබඳ ව දනන් තුබ තුබ රව් පිළිරව් දෙන්නේ ප්‍රශනසාත්මක වදන් ය. සිල් සුවඳ අනෙකුත් සියලු සුවඳ වර්ග අහිභවා පැනිරෙන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාලු.

සිල්වතා යමක් කරන්නට පෙර මා මේ කරන දෙයින් මට යහපතක් වේ ද අයහපතක් වේ ද යනුවෙන් විමසිලි සහගත වෙයි. තමා කරන කියන දෙයින් සිය මුළුයන්ට, තමා ඉගෙන ගන්නා පාසලට, සමාජයට, සංස්කෘතියට හානියක් වරදක් වනවා ද යන්න සිතා බලයි. එසේ සිතා නිවැරදි ක්‍රියාවන්හි නියුලේ. ඒ නිසා තමා අවට සමාජයේ, විශේෂයෙන් ගරු දෙගුරුන්ගේ ප්‍රංශයාට හිමි පුද්ගලයෙකු බවට පත් වේ. සිල්වත් ව කටයුතු කරන පුද්ගලයා සමාජයේ පවතින සිරින් විරින්වලට ද, සාර ධර්මයන්ට ද ගරු කරන අතර ඒවා රැක ගැනීමට උත්සාහ කරයි. නින්දා අපහාසවලට ලක් වන ක්‍රියාවන්ගෙන් වැළකී සිටී. කරණීයමෙන්ත සූත්‍රයේ පෙන්වා දෙන ආකාරයට, යම් ක්‍රියාවකට නුවණුනි අය නින්දා කරන් නම් එබඳ කුඩා වූ වරදකින් පවා වැළකීමට උත්සාහ කළ යුතු ය. මෙසේ හොඳ නරක නිවැරදි ව තෝරා බෙරා ගෙන ජ්‍රීවත් වන විට සමාජය තුළ සිල්වතාගේ කිරීතිය පැතිරෙන්නේ නිරායාසයෙනි.

3. ඕනෑ ම පිරිසක් මැදට නිර්හය ව එළඹීමට හැකි විම

අන් අයගේ ජ්‍රීවත ගත් පුද්ගලයා සිය ජ්‍රීවතය කවර මොහොතේ අහිමි වේ ද යන බියෙන් ජ්‍රීවත් වේ. අන් අයගේ සම්පත් පැහැරගත් පුද්ගලයාට නිරායාසයෙන් ඇතිවන්නේ කවර මොහොතේ තමා නිතියේ රහුනට හසුවේ ද සොරකම හෙළිවේ ද යන සිතයි. වැරදි කාම සේවනයේ යෙදෙන තැනැත්තා ගිණ්ට සම්පන්න සමාජ පැවැත්මට හානි පමුණුවන්නෙකි. බොරු කියන තැනැත්තා අන් අයගේ සන්නිවේදන අයිතිය කඩ කරයි. මධ්‍යසාරය හාවිත කරන්නා කායික මෙන් ම මානසික සෞඛ්‍යයන් ද පිරිහුණු පුද්ගලයෙකු වෙයි. හෙතෙම සාමකාමී සමාජයට අහියෝගයකි. මේ ආකාරයට පක්ච්ච දුෂ්චරිතයෙහි යෙදෙන්නාට නිරන්තරයෙන් ජ්‍රීවත් වීමට සිදු වන්නේ බියෙන් හා සැකයෙනි. සමාජයට හොර රහස් අප්‍රසිද්ධ ව ය. වැරදි කරන්නා පසුපස නිතිය ලුහුබඳින අතර ඔහුගේ ජ්‍රීවතය අනාරක්ෂිත ය. සිදු කළ වැරදි නිතිය අහිමුව සගවාගෙන සිටිය ද හඳුය සාක්ෂාත්‍යයට සගවා තැබිය නොහැකි බැවින් සහාවක් ඉදිරියේ සාපු ව පෙනී සිටීමේ ආත්ම විශ්වාසය ද ඔහු තුළ නොමැත.

පක්ච ගිලය ආරක්ෂා කරන්නා අන් අයගේ ජ්‍රීවත් වීමේ අයිතිය සුරකි. ඔහු අනුනට හිංසා නොකරයි. එබැවින් සාතකයකු, හිංසකයකු ලෙස සමාජයෙන් අවමන් ලබන්නේ තැන. අන් අයගේ දේපළ සැපු සම්පත් පැහැර නොගතී. නුදුන් දේ නොගතී. එබැවින් ඔහු සොරකු ලෙස ගැරහුම් නොලබයි. වැරදි කාම සේවනයෙන් වළකින තැනැත්තා සමාජ සම්මතයන්ට ගරු කරන්නෙකි. පවුල් ජ්‍රීවතයේ සදාවාර සම්පන්න බව ආරක්ෂා කරන්නෙකි. සත්‍යගරුක පුද්ගලයා අන් අයගේ සන්නිවේදන අයිතිය සුරකියි. බොරු නොකියයි. අනුන් නොරවටයි. එබැවින් ඔහු විශ්වාසවන්තයෙකු වේ. මධ්‍යසාරය පරිහරණය නොකරන්නා සමාජයේ සාමකාමී බව හා සුහදතාව ආරක්ෂා කරයි. ඔහු මනා සිහි නුවණීන් යුතු අයෙකි. සාමකාමී හා සුහද පුද්ගලයෙකි.

මෙසේ සිල්වතා සමාජයට යහපතක් මිස අයහපතක් නොකරන බැවින් සමාජය ඔහු ප්‍රිය කරයි. එනිසා ම ඔහුට ඕනෑ ම පිරිසක් මැදට නිර්හය ව පිවිසිය හැකි ය.

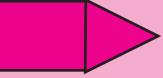
4. සිහි මුලා නොවී කළුරිය කිරීම

දුසිල්වත් ව කටයුතු කරන්නාගේ මරණාසන්න මොහොත අතිශය බියකරු ය. තමා සිදු කළ සියලු වැරදි සිතුවම් පටයක් දිගහැරි කළක මෙන් ඔහුට මැවී පෙනේ. පරලොව පිළිබඳ බිය ඇති වේ. පසුතැවිල්ල ද ඇති වේ. මරණීන් මතු අපායගාමී වන බවට පෙර නිමිති පහළ වේ. වුන්ද සූකරික මරණාසන්න මොහොතේ උරකු මෙන් කැගසා දැඩි වේදනාවක් විදු මිය පරලොව ගොස් අපාගත වූ පුවත අප අසා තිබේ. වර්තමානයේ ද ප්‍රාණසාතාදී පසුව දුෂ්චරිතයේ නියැලී ජීවිකාව ගත කළවුන් මරණාසන්නයේ දැඩි වේදනාවටන් පසුතැවීමටන් පත් වන අවස්ථා ඇත. සිලයේ පිහිටා කටයුතු කළ තැනැත්තාට මරණය බියකරු අත්දැකීමක් නොවේ. තමා සූගතියක ම උපදන බව හෙතෙම නොදින් දනියි. තම ජීවිතය ගැන පසුතැවිලි නොවන හෙතෙම මරණයට නොසැලී මුහුණ දෙයි. තමා කළ හොඳ ක්‍රියා මහුට සිහිපත් වෙයි. ධම්මික නම් උපාසකතුමා මරණාසන්න මොහොතේ දී සූගතිය ම දක සිහියෙන් යුතුව කළුරිය කළ බව අපි අසා ඇත්තෙමු.

5. මරණීන් මතු සූගතියෙහි උපත ලැබීම

ඛුද දහම අනුව දුගතියේ හෝ සූගතියේ උපත ලැබීම සිදු වන්නේ අප විසින් සිදු කරනු ලබන කුසලාකුසල කර්මානුරුපවධි. අකුසල කර්ම කළ තැනැත්තා මරණීන් මතු දුගතියේ උපදින අතර අකුසලයෙන් වැළකී කුසල කර්ම කළ තැනැත්තා මරණීන් මතු සූගතිගාමී වේ. සිල්වතා යනු පාපකර්මයන්ගෙන් අකුසල ක්‍රියාවන්ගෙන් තොර ව ජීවත් වන තැනැත්තා ය. පව අකුසලය පිළිකුල් කරමින් එම ක්‍රියාවලට උපන් බිය ඇති ව ජීවත් වන බැවින් ද පින කුසලය උතුම් කොට සලකමින් එම ක්‍රියාවන්ට යොමු වී සිටින බැවින් ද සිල්වතා දුගතියට නොයයි. සූගතියක ම උපදී. තමා සිල්වත් නොවේ යැයි ද පවි කම් කළේ යැයි ද මෙලොව තැවෙන තැනැත්තා එනිසා ම පරලොව ද තැවෙයි. දුගතිගාමී ව තව තවත් තැවෙයි. තමා සිල්වත් යැයි ද පවුකම් නොකෙලේ යැයි ද මෙලොව සතුවු වන තැනැත්තා එනිසා ම පරලොව ද සතුවු වේ. සූගතියේ ඉහිද සතුවු වේ. පවුකම් කළ දුසිල්වත් පුද්ගලයා තුළ උපදනා අවසන් සිතුවිලි පරපුර අයහපත් ය. එතැනින් ඔහු දුගතියක උපදී. පවුකම් නොකළ සිල්වතා තුළ උපදනා අවසන් සිතුවිලි පරපුර යහපත් ය. එබැවින් ඔහු සූගතියක ම උපදී.

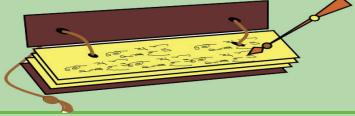
සිලයෙහි ආනිසංස පහෙන් මුල් සතර ජීවත් ව සිටිය දී ම හෙවත් මෙලොව දී ම සිල්වතාට අත්දැකීම් වශයෙන් ලබා ගත හැකි එවා ය. එම අනුසස් කිසිසේත් ම විශ්වාස මානු නොවන බව අප තරයේ සිහි තබා ගත යුතු ය.

 සාරාංශය

සීලය සිරිත් විරිත් වශයෙන් දෙකොටසකි. කළ යුතු දේ සිරිත් වන අතර නොකළ යුතු දේ විරිත් වේ. සිල් රැකිමෙන් සැලසෙන ප්‍රධාන ආනිසංස පහක් ඇත. ඒවා නම් මහත් වූ හෝග සම්පත් තීම් වීම, කිරිතිය පැවතිම, ඔහු ම පිරිසක් මැදට තිර්සය ව එළඹීමට හැකි වීම, නොවිය ව මරණයට මුහුණ දීමට හැකි වීම, මරණීන් පසු සුගතියෙහි උපත ලැබීම වශයෙනි. සිල්වත්කමින් පුද්ගල සංවර්ධනය මෙන් ම සමාජ සංවර්ධනය ද සිදු වේ.

 ක්‍රියාකාරකම

1. සීලයෙන් ලැබෙන ආනිසංස පහ නම් කරන්න.
2. ශිෂ්‍ය ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට උපකාරී වන යහපත් ගුණාග 10 ක් ලියන්න.
3. සිල්වත් වීම ධනෝපායනයට උපකාරයකි. මේ පිළිබඳ ඔබේ අදහස් දක්වන්න.

 පැවරුම

සීලයෙහි ආනිසංස දැක්වෙන පාලි පායිය සොයා බිත්ති ප්‍රවත්පතක පලකරන්න.

 පුහුණුවට

යෝ වේ වස්සසතං ජ්වේ
දුස්සේලෝ අසමාහිතෝ
ජ්‍යාහං ජීවිතං සෙයෙන්
සිල වන්තස්ස ක්‍රායිනේ

(දමුම පදය - සහස්ස වග්‍යය)

දුජ්ඩිල ව නොසන්සුන් සිත් ඇති ව අවුරුදු සියක් ජ්වත් වීමට වඩා සිල්වත්ව සන්සුන් සිත් ඇති ව එක ද්වසක් ජ්වත් වීම ගෞෂ්ධ ය.